

RAZOM WE STAND

Віце-прем'єр-міністру з відновлення України
Міністру розвитку громад, територій та інфраструктури України
Олександру Кубракову
проспект Перемоги, 14
Київ-135

Керівнику Офісу Президента України
Андрію Єрмаку
вулиця Банкова, 11, Київ, 01220

Заступнику керівника Офісу президента України
Ростиславу Шурмі
вулиця Банкова, 11, Київ, 01220

Міністру Закордонних Справ України
Дмитру Кулебі
Михайлівська площа, 1, Київ, 01018

Міністру енергетики України
Герману Галущенко
Хрещатик, 30
м.Київ
02000

Міністру з питань стратегічних галузей промисловості України
Олександру Камишніну
вул. Миколи Лисенка, 6
М. Київ
01601

Голові Агентства
відновлення та розвитку інфраструктури України
Муштафі Наєму
вул. Фізкультури
м. Київ

Звернення

Громадська організація [Razom We Stand](https://razomwestand.org), що активно діє на міжнародному рівні та закликає до повного і постійного ембарго на російське викопне паливо, а також до мобілізації фінансового капіталу для інвестицій у відновлювальні джерела енергії та зелене відновлення України, звертається до вас з наступним.

У своєму зверненні 28 грудня 2022 року до Верховної Ради Президент України Володимир Зеленський влучно зазначив, що саме зелена енергетика може протидіяти воєнним, політичним, економічним та кліматичним викликам, дозволяючи створити децентралізовану енергосистему, яку не зруйнувати жодними ракетними ударами.

Заміщення втрачених енергетичних потужностей на децентралізованими рішеннями на основі відновлюваних джерел енергії дозволить Україні декарбонізувати власну економіку та сприяти реалізації цілей Зеленого Курсу, щоб разом з ЄС стати першим кліматично нейтральним континентом.

RAZOM WE STAND

Моделювання Інституту економіки та прогнозування НАНУ показало, що післявоєнне відновлення України на принципах декарбонізації буде всього лиш на 5% дорожчим, але в результаті – позбавить Україну залежності від імпорту викопного палива, що позитивно вплине на платіжний баланс, зменшить смертельні викиди зольного пилу від діяльності вугільних електростанцій на 69%, а непрямі втрати через забруднення навколишнього середовища і відповідну захворюваність та смертність населення зменшаться в межах 0,7%–1,3% ВВП або 1,1–2,1 млрд дол. США на рік.

Згідно звіту Міжнародного агентства з відновлюваної енергетики (IRENA) "Глобальний ландшафт фінансування відновлюваної енергетики 2023" показує, що глобальні інвестиції в технології енергетичного переходу минулого року - включно з енергоефективністю - [сягнули 1,3 трильйона доларів США](#), що на 19% перевищує рівень інвестицій у 2021 році та на 70% - у порівнянні з допандемічним 2019 роком.

Минулого року, попри військову агресію росії проти України та енергетичний шантаж Європи - 1/5 енергетики глобально [виробили з відновлюваних джерел](#), відкату до викопного палива не відбулось. А цього року [експерти прогнозують](#), що глобальний попит на викопний газ зменшиться на 20%.

Тому Razom We Stand з профільними бізнесом асоціаціями та громадянським суспільством закликає владу повністю реалізувати потенціал ВДЕ України, який сягає 874 ГВт, у тому числі близько 250 ГВт потужності офшорних ВЕС.

Першим кроком до цього є реалізація наступних необхідних заходів:

- [ухвалення](#) відповідних законопроектів щодо розвитку ВДЕ в Україні: впровадження механізму net-billing, прямих договорів на закупівлю зеленої енергії та сертифікатів походження зеленої енергії;
- затвердження **довгострокової енергетичної стратегії України**, яка формалізує політику щодо енергетичної безпеки на принципах децентралізації та переходу до відновлюваних джерел енергії та обов'язкової відмови від імпорту викопного палива у найближчій перспективі;
- узгодження галузевих політик та ухвалення Інтегрованого національного Плану з енергетики та клімату або National Energy and Climate Plan — десятирічного документу, який Енергетичне Співтовариство доручає складати та виконувати кожній із своїх держав-членів договору, щоб Європа змогла досягти цілей щодо скорочення викидів парникових газів;
- розробка та ухвалення власної промислової стратегії на зразок EU Industrial strategy, де варто зафіксувати, що локалізація виробництва сонячних панелей та іншого обладнання для ВДЕ має відбуватися в Україні, а не в Китаї, який може використовувати своє поточне домінування в цій галузі у політичних цілях.

На нашу думку, уряду доцільно розпочати із залученням профільних асоціацій та експертів роботу над підготовкою **інвестиційної карти для розвитку української відновлюваної енергетики**, адже, як вбачається з майбутніх конференцій по відновленню України в Римі та Лондоні акцент буде робитися на залучення представників бізнес спільнот до інвестування коштів у відбудову України.

Що стосується промисловості, то довоєнні дані свідчать, що українська промисловість мала у 2,5 рази [вищу енергоємність](#) на одиницю ВВП, ніж в Польщі, та у 3,3 рази вище, ніж у Німеччині.

RAZOM WE STAND

Зокрема, металургійна галузь України, яка втратила значну частину активів внаслідок бойових дій та окупації, має перебудовуватися із застосуванням новітніх технологій. Відродження галузі потребуватиме масштабних інвестицій у виробництво "зеленої" сталі із застосуванням технологій прямого відновлення заліза (DRI) і електродугових печей (EAF). Оновлення виробничої бази було нагальним і без руйнувань. До початку великої війни в Україні понад 90% сталі виплавлялися в застарілих доменних та конвертерних печах. З трьох десятків коксових батарей в Україні понад половина вичерпали нормативний 25-річний строк експлуатації і працювали понаднормово, порушуючи навіть старі технологічні нормативи. Очевидно, що в умовах інтеграції до ЄС металургія та інші промислові потужності мають бути глибоко оновлені з використанням нових технологій та відновлюваних джерел енергії.

Україна також має сприяти створенню на своїй території виробничих потужностей для виробництва обладнання для відновлюваної енергетики. Це дозволить створити нові робочі місця та зменшити імпорту залежність від постачання обладнання. З метою економії природних ресурсів відповідь на це звернення, за можливості, прошу надіслати тільки електронною поштою на адресу contact@razomwestand.org у строки, визначені законодавством.

Для довідки

Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), Україна взяла на себе зобов'язання наблизити вимоги свого законодавства в частині правового регулювання енергетичного сектору України до актів права ЄС, як це визначено Додатком XXVII-В до Угоди про асоціацію.

Додатком XXVII-В до Угоди про асоціацію передбачена необхідність імплементації в законодавство України Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 р. про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії та якою вносяться зміни до, а в подальшому скасовуються положення Директив 2001/77/ЄС та 2003/30/ЄС. Станом на сьогодні в Україні існує низка відповідних нормативно-правових актів, але залишається невирішеним питання створення дієвої та збалансованої національної системи планування і стимулювання розвитку ВДЕ, а також запровадження надійних механізмів підтримки виробництва енергії з ВДЕ.

Додаток:

[Інформаційна довідка з оглядом ініціатив та політик стосовно розвитку ВДЕ та декарбонізації енергетичного сектору](#)

З повагою,

Світлана Романко

Директорка та Засновниця Razom We Stand

Ольга Євстігнєєва,

Менеджерка з адвокації зеленого відновлення України Razom We Stand

